

คาดหมายเจตนาเหตุฯ สุขภาพไทย เปิดทำการกลางปีหน้า

ในการประชุม คณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินการจัดตั้ง
หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทย เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน
๒๕๕๒ ที่กระทรวงสาธารณสุข คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รับมอบหนังสือ
ปฐมประวัติศาสตร์มหิดลเพื่อประชาธิปไตยภาคที่ ๑, ๒ และ ๓ จาก นายวิเชียร
คุตตวิสัย และ นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร ผู้แทนกลุ่มเพื่อนมหิดล เพื่อเป็น
หลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ และแหล่งข้อมูลเรียนรู้ที่สำคัญของวงการ
>> อ่านต่อหน้า ๒

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๖ เดือนตุลาคม ๒๕๕๒
www.nationalhealth.or.th

สำนักหนังสือสารทรวงสังคม

หน้า ๕

ค.พ.มอง
บอกอะไรตั้งเยอะ

หน้า ๘

เมืองไทยหัวใจมนุษย์
“บ้านคูเมือง”
โรงเรียนที่มีความสุข
ที่สุดในโลก

หน้า ๑๓

เลิกไปใหญ่
นพ.ชาติรี เจริญศิริ
เล่า “ลองใช้ชีวิตในเมืองใหญ่
โดยไม่มีเงิน และไม่มีมือถือ”

สานพลัง สร้างสุขภาวะ

สานพลัง

ป ก ร ุ ป ร ะ บ บ ส ข ุ บ ก ิ พ

ปฐมรูป อ่าวท่าศาลา ด้วย “สัมผัสสุขภาพ”

ชายฝั่งความยาวประมาณ ๓๐ เมตร ทางฝั่งตะวันออกของตำบลชานทอง ณ บริเวณตำบลท่าศาลาจรดตำบลปากพูน
จ.นครศรีธรรมราช มีสภาพเป็นอ่าว อุดมด้วยความหลากหลายของระบบนิเวศน์ มีสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์
เนื่องจากมีลำคลองมากมายหลายสายพัดพาธาตุอาหารจากแผ่นดินตอนในมารวมกัน

ที่นี่คือ **อ่าวท่าศาลา** หนึ่งในแหล่งประมงชายฝั่งสำคัญของภาคใต้ฝั่งตะวันออก และเป็นอ่าวที่หล่อเลี้ยงชีวิตของผู้คน
มาเนิ่นนานนับร้อยๆ ปี เป็นแหล่งระบบนิเวศน์ที่สำคัญ เนื่องจากมีป่าชายเลน ตะกอนเลน ที่เป็นแหล่งอาหาร หลบซ่อน วางไข่ และอาศัย
ด้วยเหตุนี้ ตามแนวชายฝั่งรายล้อมอ่าวท่าศาลาจึงคับคั่งไปด้วยบ้านเรือนและชุมชน

บนผืนน้ำทะเลลึกคึกคักมีชีวิตชีวาด้วยเรือประมงพื้นบ้าน
ลำใหญ่หน่อยสีส้มเจ็ดจำประดับลวดลายประณีตบรรจง
ที่ลอยลำเก็บเกี่ยวทรัพยากรอันอุดมที่ดูเหมือน
มีมากมายมหาศาลไม่มีวันหมด เพราะเป็นการเก็บเกี่ยว
อย่างรู้กินรู้ใช้ ด้วยวิถี วิถี และอุปกรณ์แบบพื้นบ้าน
เลือกจับเฉพาะสัตว์น้ำขนาดใหญ่ ไม่ฝืนฤดูกาล หาใช่การตัดวงจร
จนเกินขีดที่ธรรมชาติสามารถสร้างใหม่ทดแทน

แต่แล้ววันหนึ่ง วิถีด้อยที่ด้อยอาศัยระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
ณ อ่าวท่าศาลาก็ถึงจุดพลิกผัน เมื่อมีการทำการประมงผิดกฎหมาย
ตามพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และประกาศกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุน
ที่ใช้ประมงเรือยนต์ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางแห่งของ
จังหวัดนครศรีธรรมราช ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และประกาศฉบับนี้
ได้ขยายเขตออกไปจาก ๓,๐๐๐ เมตร เป็น ๕,๔๐๐ เมตร

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราและเฝ้าระวังนั้นจะประจำการที่อำเภอขนอม อำเภอสิชล
และอำเภอปากพนังเป็นหลัก พื้นที่อำเภอท่าศาลาจึงเป็นช่องว่างในการตรวจตรา

>> อ่านต่อหน้า ๑๐

เกาะติด คสช.

คสช. และ คบ. วางแผนการประชุมในเดือนนี้พร้อมกัน แต่คณะกรรมการทั้งสองชุด
ไม่ได้หยุดการทำงานเลย ตึกเกาะขอมโต๊ะ การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ
แผนงานหลัก แผนการเงินและงบประมาณประจำปี ๒๕๕๓ ของสำนักงาน
คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เมื่อ ๒๖-๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดย คสช. คบ.
และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ใช้เวลาหนึ่งวันหนึ่งคืนกับการให้ข้อเสนอแนะ และ
ความเห็นเพื่อพัฒนางานในปีหน้า

>> อ่านต่อหน้า ๒

ต่อจากหน้า ๑

คาดหมายจุดหมายเหตุฯ สุขภาพไทยเปิดทำการกลางปีหน้า

กลุ่มเพื่อนมทิดมอบหนังสือ "ปุ้มๆ มทิด" หนึ่งในบันทึกประวัติศาสตร์หน้าสำคัญของวงการแพทย์ไทยให้แก่หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทย

แพทย์ในยุคเปลี่ยนผ่านและวางรากฐานประชาธิปไตยในช่วง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ถึง ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙

นายวิเชียร คุตต์วิธ ตัวแทนกลุ่มเพื่อนมทิด กล่าวว่า หนังสือชุดนี้ ซึ่งมีด้วยกัน ๓ ภาค ได้แก่ ภาค ๑ ก่อเกิดขบวนการภาค ๒ ประสานประชาชน อุทิศตนเพื่ออุดมการณ์ และ ภาค ๓ พื้นที่ความหวังสร้างกำลังใจ มุ่งรับใช้สังคม เป็นการบันทึกเรื่องราวจากความทรงจำของกลุ่มอดีตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ที่กลุ่มเพื่อนมทิด ซึ่งมี นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้ล่วงลับไปแล้ว และบุคคลสำคัญในวงการแพทย์และสาธารณสุข ร่วมกันศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงเหตุการณ์ขึ้นโดยใช้เวลาเกือบ ๔ ปี ถือเป็นประวัติศาสตร์อีกหน้าหนึ่งที่ทำให้สังคมร่วมเรียนรู้และทบทวนอุดมคติของคนเล็กๆ ที่ไม่ได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกว้างขวาง การบันทึกเรื่องราวนี้ถือว่าเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ความเปลี่ยนแปลงสังคมจากข้อเท็จจริงจากภาคประชาชน ซึ่งแตกต่างจากการบันทึกของภาครัฐในยุคสมัยนั้น

"กลุ่มเพื่อนมทิดหวังว่าหนังสือทั้ง ๓ เล่มที่มอบให้เบื้องต้นนี้จะเป็นประวัติศาสตร์สุขภาพที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ของสังคมในแง่มุมมองสุขภาพและการแพทย์ในอนาคต และหลังจากนี้จะรวบรวมเทปวิดีโอ รูปภาพ เครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ มอบไว้ให้หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทยอีกด้วย" นายวิเชียรกล่าว

ด้าน นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ เปิดเผยว่า ขณะนี้หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทยกำลังดำเนินการสำรวจข้อมูล

เพื่อจัดทำนิตยสารประวัติศาสตร์สุขภาพไทย ภายใต้แนวคิด "ร้อยบุคคล ร้อยความคิด ร้อยสิ่งประติษฐ์ ร้อยเรื่องราว" ทั้งบุคคลที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์สุขภาพ แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพ ทั้งเรื่องโรคและความเจ็บป่วย แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสุขภาพและการเยียวยา ตลอดจนความคิดที่สร้างผลกระทบต่อพัฒนาการระบบสุขภาพทั้งในประเทศและท้องถิ่น สิ่งประติษฐ์และอุปกรณ์การดูแลและรักษาสุขภาพ และเรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์สำคัญที่บอกเล่าเรื่องราวสุขภาพและความเจ็บป่วย

ทั้งนี้ การจัดตั้ง "หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทย" เป็นความร่วมมือระหว่าง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม ทำนุบำรุงรักษา เอกสาร สื่อ ตลอดจนหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของระบบสุขภาพไทยมิให้เสื่อมสลายหรือสูญหายไป เป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของระบบสุขภาพไทย ตลอดจนพัฒนาการด้านสังคม การเมืองที่เกี่ยวข้องเพื่อปลูกฝังและสร้างความรู้ ความเข้าใจในมิติทางสังคม ประวัติศาสตร์ และสุขภาพ เพื่อสร้างสรรค์และปลูกฝังสำนึกและความภาคภูมิใจต่อความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ อันจะเป็นการบ่มเพาะความรักและความภูมิใจในการทำงานเพื่อสร้างระบบสุขภาพไทยให้เข้มแข็ง นอกจากนี้ ยังวิจัยและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า เพื่อการเรียนรู้จากอดีต โดยสร้างความร่วมมือกับสถาบันต่างๆ ในการวิจัย คาดว่าหอจดหมายเหตุฯ จะแล้วเสร็จในกลางปี ๒๕๕๓

ต่อจากหน้า ๑

โดย "ตุ๊กแก"

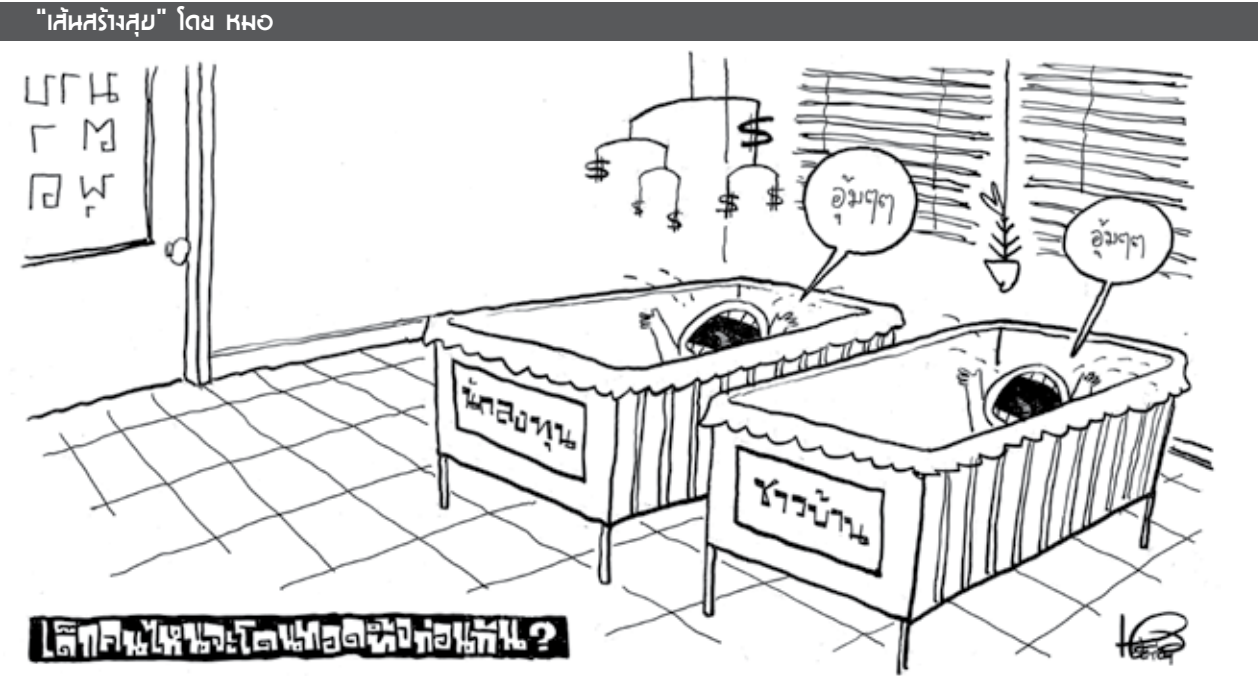
เกาะติด ศสช. เดือนสิงหาคม ๒๕๒๒

หลายท่านเห็นตรงกันว่า สช. ควรอย่ล้ก้าวเพื่อกำหนดกระบวนการและปรับวิธีการทำงานให้บรรลุผลท่ามกลางปริมาณงานและปริมาณคนทำงานที่สวนทางกัน หัวใจสำคัญคือ ต้องขับเคลื่อนกระบวนการให้เกิดผลงาน อาจารย์กิตติศักดิ์ สินธุวนิช กรรมการบริหาร แนะนำว่า ต้องสร้างยุทธวิธีการทำงานโดยเฉพาะเกาะเกี่ยวอย่างกัลยาณมิตรกับภาคี เช่นเดียวกับ คุณชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ที่ร่วมกระบวนมาแต่ครั้งยกร่างกฎหมายสุขภาพ ที่เห็นว่า ต้องสานพลังเครือข่ายภาคีเชิงปฏิบัติ เช่น ภาคีพื้นที่ ด้วยหัวใจให้เกิดเป็นเครือข่ายกัลยาณมิตร ขณะที่ต้องเชื่อมประสานให้เครือข่ายเชิงนโยบาย ให้เห็นประโยชน์และมรรคผลที่องค์กรจะได้รับจากการนำมติคณะรัฐมนตรีนั้นไปใช้ รศ.จิราพร ลิ้มปานานนท์ กรรมการสุขภาพแห่งชาติ ย้ำว่า คุณค่าสมัชชาสุขภาพแห่งชาติและสมัชชาสุขภาพทุกระดับจะก่อเกิดได้ เมื่อมีข้อเสนอที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่สุขภาพะได้จริง

ขณะที่ อาจารย์พงษ์ศักดิ์ พยัทธิเชียร กรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้แนะนำหลายประการที่กระตุกความคิดคนทั้งที่ประชุม ที่สำคัญคือ หากเปรียบ สช. เป็นนาฬิกา ก็ไม่เพียงต้องการฟันเฟืองใหม่ที่หลากหลาย แต่ สช. ต้องเสริมสร้างเครือข่ายให้กลายเป็นนาฬิกาเรือนใหม่หลายๆ เรือน เป็นพลังดึงกรวดก่อนเล็กๆ ที่รวมกันจนเปลี่ยนทางน้ำได้ โจทย์สำคัญจึงต้องทำให้คนในสังคมตระหนัก เข้าใจ และลุกขึ้นร่วมกันเสนอทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง เช่นเดียวกับหลายๆ ท่าน อย่าง ครูสุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์ กรรมการสุขภาพแห่งชาติ และ อาจารย์อนุชาติ พวงสำลี กรรมการบริหาร ที่ย้ำว่า ต้องทำให้การขับเคลื่อนงานนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพมีพลังในทุกระดับ สร้างความเข้มแข็งให้ฐานราก สร้างผู้นำในพื้นที่ผ่านการทำงานอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาโยบายสาธารณะเชิงพื้นที่จากการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่จริง ขณะที่ต้องทำให้หน่วยงานรัฐสนใจ เห็นปัญหา สร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดีเป็นหลักอิงด้านข้อมูลและข้อเสนอเชิงนโยบายให้รัฐบาลสร้างผ่านนโยบายสาธารณะที่ดีสู่สังคมไทย

มุมมองเชิงรูปธรรมจาก กรรมการสุขภาพแห่งชาติ อีกท่านหนึ่ง คุณศิริมา ปาโรหารวิทยา ในฐานะนักธุรกิจเอกชน สะกิดเตือนตรงประเด็นถึงการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการขับเคลื่อนนโยบายว่า อย่ากีดกันนักธุรกิจเข้าร่วม เพราะธุรกิจเอกชนก็คือประชาชน แทนที่จะกีดกันต้องสร้างแนวร่วม ปัจจุบันมีกลุ่มทุนจำนวนไม่น้อยที่ก้าวออกมาทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น ที่สำคัญต้องทำให้ธุรกิจเอกชนรับรู้ปัญหา หรือสร้างปัญญาใหม่ให้เอกชนและประชาชนเป็นพวกเดียวกัน จึงต้องมีเครื่องมือสะท้อนปัญหาให้เร็วและเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้เข้าร่วมแก้ปัญหา ซึ่ง กรรมการสุขภาพแห่งชาติ และ กรรมการบริหาร หลายท่านอาสาที่จะช่วยค้นหา และเลือกวาระนโยบายที่สำคัญระดับชาติ เพื่อให้การกำหนดประเด็นในสมัชชาสุขภาพตลอดจนการเคลื่อนไหวของ สช. ตอบโจทย์ที่สังคมต้องการได้จริง ขณะที่คุณสุภาวดี ชาญเมธี ผูกเน้นความสำคัญของงานสื่อสารทางสังคมว่า ต้องเร่งจัดระบบการสื่อสารทั้งด้านช่องทางให้หลากหลาย ขยายการสื่อสารทั้งในเชิงพื้นที่ ประเด็น และครอบคลุมหลายกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมประสานภาคีพันธมิตรสื่อ และให้ความสำคัญกับการทำงานสื่อมากขึ้นด้วย

ยังมีความเห็นของหลายท่านที่ไม่อาจสรุปมาเล่าให้ฟังได้หมด เพราะทุกท่านทุ่มเทกำลังความคิดอย่างเต็มที่ในการประชุมครั้งนี้ สช. จึงได้การบ้านไปเต็มสองมือ และทุกท่านสัญญาจะเฝ้าติดตามและหนุนช่วยการทำงานในปีหน้าอย่างใกล้ชิดต่อไป

ค้นหา “โช่ทอง” คลังเศรษฐกิจ กับ ชีวิตคุณภาพ

คำพิพากษาของศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายนที่ผ่านมา ให้ระงับโครงการหรือกิจกรรมซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐ ให้ดำเนินการในพื้นที่มาตาพุด บ้านฉาง และพื้นที่ใกล้เคียง รวม ๗๖ โครงการ ไว้เป็นการชั่วคราว

แม้ได้ก่อให้เกิดปฏิกิริยาที่หลากหลยจากทุกระดับในสังคม ทว่าในความแตกต่างนั้นยืนอยู่บนประเด็นหลักเดียวกัน นั่นคือ สังคมไทยควรมีจุดยืนอย่างไรจึงจะทำให้เรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคนไทยเดินเคียงคู่กันไปได้อย่างสมดุลยั่งยืน

หนึ่งในทัศนะที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ก็คือ มุมมองจาก นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ อดีตรองนายกรัฐมนตรีหมาดๆ ที่สะท้อนผ่านเวทีปาฐกถาพิเศษ “HIA กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย” จัดโดยสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ไว้ในเดือนเดียวกัน “สานพลังปฏิรูป” จึงขอนำสาระสำคัญของส่วนมานำเสนอ

ประเทศเราเปลี่ยนแปลงดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา เช่น ถ้าส่งออกแล้วทำให้เศรษฐกิจเดินหน้าเราก็เลยการส่งออก แต่ถ้ามีปัญหาที่ชะลอแล้วทบทวนการส่งออก แต่เมื่อเวลาผ่านไปสังคมลืมหืมก็หันกลับมาส่งออกเหมือนเดิม

จากที่เคยใช้ GDP วัดตัวเลขทางเศรษฐกิจ เมื่อถึงวันนี้ประชาชนมีฐานะดีขึ้น ก็ไม่อยากจะ GDP แต่อยากเปลี่ยนมาวัดกันที่ Happiness approach หรือ การวัดปริมาณความสุขในชีวิต ณ ตอนนี้นี้จึงไม่มีคำตอบว่าเราจะพัฒนาประเทศไปทางไหน จะใช้ GDP หรือ Happiness approach จะต้องหาข้อยุติกันอีกนาน

ขณะนี้รัฐบาลมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือสภาพัฒน์ในฐานะที่เป็นผู้วางยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศ ทบทวนแผนอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้เสร็จภายใน ๓ เดือนตามที่วางไว้ว่า กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมจะไปตั้งที่ไหน รวมถึงทบทวนการพัฒนาภาคใต้เป็นที่รองรับอุตสาหกรรมหนัก โดยที่จะต้องทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจเพิ่มปริมาณความสุขในชีวิต และต้องกล้าปฏิเสธอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษ แต่เปลี่ยนเป็นนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นแทน หรือไปตั้งโรงงานผลิตที่ต่างประเทศ รวมถึงจะลดการกลั่นน้ำมันดิบภายในประเทศโดยนำพืชพลังงานทดแทนเข้ามาใช้แทน

“ใครจะนำโรงงานที่มีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมมาลงทุน โดยที่ขุมเม็ดเงินที่หอมหวาน เราต้องกล้าปฏิเสธ”

ที่ผ่านมามักเกิดคำถามว่าถ้าไม่พัฒนาอุตสาหกรรมแล้วเศรษฐกิจจะเดินหน้าได้หรือไม่ ตรงนี้เป็นเรื่องการตัดสินใจของคนทั้งประเทศที่ต้องร่วมกันตัดสินใจ แต่ขณะนี้ความรู้ ความเข้าใจความสามารถของคนในประเทศยังต่างกันอยู่มาก

พื้นที่มาตาพุดรัฐบาลต้องดูแลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยระยะยาวจะต้องฟังคนระยองว่าอยากพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมต่อไปหรือไม่ ส่วนในระยะสั้นคิดว่ามาตาพุดควรเป็น “พื้นที่สุดท้าย” ที่จะนำอุตสาหกรรมหนักมาตั้ง ซึ่งถึงแม้ว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ บีโอไอ จะบอกว่ามีกลุ่มนักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุนจำนวนมาก แต่ถ้ามีโรงงานอุตสาหกรรมและประเทศเราต้องลงทุนกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท ทำระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานรองรับ อาจจะช่วยเหลือสร้างงานให้คนบ้านเราได้มาก แต่ในขณะที่เดียวกันมลพิษก็จะมากเป็นเงาตามตัวเหมือนที่ระยอง และถ้าปล่อยให้ขยายตัวลงไปภาคใต้ธรรมชาติและสุขภาพของคนในพื้นที่ก็เสียหายกันหมด

สำหรับนโยบายของภาครัฐที่ยังคงไว้กับเรื่องการส่งออก จะต้องทบทวนว่า การส่งออกใด โรงงานอุตสาหกรรมประเภทใดที่ทำให้ความสุขของคนในประเทศลดลง เราต้องเจาะตลาดที่ตรงกับความต้องการ ถ้าไปผลิตอุตสาหกรรมที่ไม่ถนัด เราอาจจะเป็นผู้ผลิตกลางการผลิตมลพิษของโลก

“ส่วนตัวผมก็มองว่าเราต้องกลับมาดูใหม่ มาทบทวนแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศไทยใหม่ ในความหมายของผมคือถ้าเราจะต้องคงไว้ซึ่งการส่งออก ซึ่ง ณ วันนี้เราไม่มีทางเลือก แต่เราอย่าไปเรียกว่าการส่งออก ในอีก ๖ ปี ประเทศไทยก็กลายเป็น ASEAN กลุ่มประเทศเหล่านี้ก็จะมารวมมือกัน มันไม่มีพรมแดน ภาษาก็จะไม่มี หลายอย่างอาจถูกจัดออกไป ตัวเลขการส่งออกอาจไม่ต้องใช้แล้วก็ได้”

จากสมัชชาอนามัยโลก สู่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

สมัชชาสุขภาพโลก หรือ World Health Assembly หรือที่เรียกแบบย่อว่า WHA เป็นเวทีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สถานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่องค์การอนามัยโลก เป็นเวทีที่มีตัวแทนจากประเทศสมาชิก ๑๙๓ ประเทศ เข้าร่วมประชุม

เป้าหมายสำคัญของเวทีระดับโลกนี้คือ การมาร่วมกันกำหนดนโยบายสาธารณะทางด้านการสาธารณสุขเพื่อใช้เป็นเป้าหมายของประเทศสมาชิกที่มีความแตกต่างทั้งชาติพันธุ์ ภาษา ฐานะ และระดับการพัฒนา โดยในปีนี้เป็นการจัดเป็นครั้งที่ ๖๒ ได้เกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๒ พฤษภาคม ที่ผ่านมา

ด้วยประสบการณ์การจัดที่ต่อเนื่องมายาวนานนี้ น่าจะเป็นตัวแบบที่ดีที่ประเทศไทยจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ หรือ National Health Assembly หรือเรียกแบบย่อๆ ว่า NHA ที่จะเกิดขึ้นทุกปีได้

กรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ หรือ คจ.สช. รวม ๓ ท่าน กอปรด้วยคุณศิริชัย สาครรัตนกุล คุณสุพัฒน์ ธนะพิงคพงษ์ และคุณสุรพงษ์ พรหมเท้า ได้ละงานประจำเห็นพามุ่งสู่นครเจนีวา โดยตั้งความหวังว่าจะนำสิ่งดีๆ จาก WHA นั้นมาใช้กับ NHA ของประเทศไทยให้มากที่สุด

สถานที่ประชุมอันกว้างใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับตึกองค์การสหประชาชาติ มองไปด้านหน้าจะเห็นธงประจำชาติของประเทศสมาชิกปักเรียงรายโบกพลิ้วลู่ลม ดูสวยงาม ผู้คนหลายชาติหลายภาษาต่างเดินทางมารวมตัวกันที่นั่นนับพันคนเพื่อเป้าหมายเดียวกันคือการสร้างสุขภาวะของคนทั้งโลก

แม้จะใช้เวลาเพียง ๕ วันกับการฝังตัวอยู่กับเวทีระดับโลกครั้งนี้ ทั้ง ๓ ชีวิตได้เล่าให้ฟังว่าข้างเป็นประสบการณ์ที่ล้ำค่ายิ่งนักเพราะได้เห็นกระบวนการจัดที่สมบูรณ์แบบเป็นระบบได้มาตรฐานและประมวลความรู้จากของจริงคัดกรองบทสรุปของการเรียนรู้

หลากหลายเรื่องราวที่ได้เรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น การได้มาซึ่งระเบียบวาระการประชุม การจัดวางระเบียบวาระในแต่ละห้องประชุม กระบวนการประชุมที่มีเป้าหมายเพื่อหาฉันทมติในแต่ละระเบียบวาระ การผลิตเอกสารประกอบการประชุมที่เชื่อมโยงกับกระบวนการประชุมในแต่ละขั้นตอน การบริการเอกสารประกอบการประชุมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การสร้างช่องทางสื่อสารระหว่างผู้จัดกับผู้เข้าประชุม การจัดเวทีวิชาการ และการจัดนิทรรศการ เป็นสิ่งที่ทั้ง ๓ เล่าให้ฟัง

นอกเหนือจากกระบวนการจัด WHA ที่เป็นเป้าหมายหลักของการเดินทางครั้งนี้แล้ว ยังได้นำรูปแบบการจัด NHA ที่ผ่านไปแล้วไปเล่าให้กับตัวแทนจากประเทศต่างๆ จนผู้รับฟังต่างตื่นเต้นและชื่นชมกับนวัตกรรมที่ก้าวหน้าของไทยอย่างถวิลหา

นอกจากนี้ ได้กล่าวยืนยันให้ฟังว่า รูปแบบที่ตีงามที่ได้พบเห็นจากเวที WHA ครั้งนี้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ NHA ได้หลายประการ โดยเฉพาะเวที NHA ครั้งที่ ๒ ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ ธันวาคม ปลายปีนี้

ในตอนท้ายของการเล่าเรื่อง ทั้ง ๓ ท่านต่างยึดถ้อยคำอย่างเต็มปากว่า เวที WHA ยังสู้เวที NHA ของไทยเราไม่ได้อยู่ ๒ เรื่อง คือ การขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวาระการประชุมที่อาศัยการตัดสินใจของคณะกรรมการ แต่เวที NHA นั้นเปิดกว้างรับข้อเสนอจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ในเวที WHA จะมีแค่คนทำงานด้านสาธารณสุขเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นที่เข้าประชุม เทียบไม่ได้เลยกับเวที NHA ที่มีความสมดุลของผู้เข้าประชุมที่มาจาก ๓ ภาคส่วน คือ ภาคนโยบายและการเมือง ภาควิชาการ และภาคประชาชนและเอกชน

คำพูดท่อนท้ายเล่นเอาที่มงานยิ้มไม่หุบ อดคิดไม่ได้ว่าอนาคตอันใกล้นี้ผู้จัด WHA คงต้องมาขอจัดงานการจัด NHA ถึงบ้านเราแน่นอน ที่น่อง...??

ด.ช.หม่อง บอกอะไรตั้งเยอะ

ข่าวของ เด็กชายหม่อง ทองดี วัย ๑๒ ปี จากโรงเรียน ห้วยทราย จังหวัดเชียงใหม่ เด็กไร้สัญชาติผู้มีอัจฉริยภาพในการพับเครื่องบินร่อนกระดาษ ที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ผ่านบุคคลและองค์กรต่างๆ เพื่อจะเดินทางเป็นตัวแทนของประเทศไปแข่งขันเครื่องบินร่อนกระดาษที่ ชิมะ ประเทศญี่ปุ่น ได้ให้แง่คิดบางอย่างบางประเด็นกับคนในสังคมไทยได้ไม่มากนัก

นอกเหนือจากประเด็นระบบงานของรัฐกับการแก้ไขปัญหา เรื่องการเดินทางที่ต้องอาศัยผู้นำของประเทศลงมาจัดการแล้ว การเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขของคนที่ถูกเรียกว่า “คนไร้รัฐไร้สัญชาติ” ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญ

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่ามีประชากรราว ๒.๒ ล้านคนที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพใดๆ เลย คือกลุ่มผู้มีสัญชาติไทยและยังไม่ขึ้นทะเบียนหลักประกันสุขภาพ และกลุ่มคนไร้รัฐไร้สัญชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน

อุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนกลุ่มนี้คือการบริหารจัดการด้านการคลังสุขภาพที่ไม่เอื้อต่อการให้

บริการ เนื่องจากระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ไม่สามารถอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้ครอบคลุมคนกลุ่มนี้ได้ เนื่องจากการตีความคำว่า “บุคคลทุกคน” ตามกฎหมายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้ครอบคลุมเฉพาะ “บุคคลที่มีสัญชาติไทย” เท่านั้น

“จัดให้มีการบริการสาธารณสุขที่หลากหลาย มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั่วไปและกลุ่มเฉพาะ เช่น กลุ่มชาติพันธุ์และ/หรือชาวไทยภูเขาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศ รวมทั้งจัดระบบงบประมาณหรือระบบการเงินการคลังที่ยั่งยืนและเพียงพอให้กับสถานพยาบาล ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิและความเสมอภาค ในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพได้อย่างถ้วนหน้า โดยเฉพาะกลุ่มประชากรไร้รัฐ ไร้สัญชาติ แรงงานต่างด้าวและผู้ติดตาม รวมทั้งบุคคลชาวไทยที่ยังไม่ได้มีการพิสูจน์สถานะซึ่งไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพใดๆ...”

ข้อความข้างต้นคือฉันทามติของสมาชิกสภาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ ที่ถือเป็นเป้าหมายร่วมในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของคนกลุ่มนี้

ทราบว่าทางสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้หยิบเรื่องนี้มาพิจารณาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการและนำเสนอคณะรัฐมนตรีในการขยายหลักประกันสุขภาพ ให้แก่ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน หรือที่เกิดในประเทศไทยแต่ยังพิสูจน์สัญชาติไม่ได้ และ ครม. มอบหมายต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาในรายละเอียด ซึ่งก็ยังไม่มีข้อสรุปออกมา

ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ซึ่งใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพของประเทศ ข้อ ๑๖ ระบุไว้ว่า “หลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพจะต้องครอบคลุมประชาชนทุกคนที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทย โดยไม่มีการแบ่งแยกตามฐานะเศรษฐกิจ สังคม สภาพทางกาย ความพิการ เพศ อายุ ถิ่นที่อยู่ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ และอุดมการณ์ทางการเมือง”

ขอขอบคุณเด็กชายหม่อง ทองดี ที่ทำให้ผมหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา เพื่อช่วยกันทวงถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งตัดสินใจโดยเร็ว

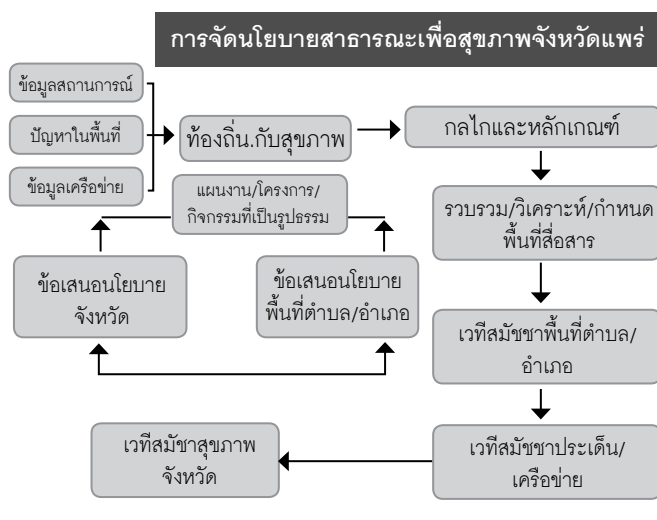

สัมภาษณ์ ภาวชน ภาวชน >> สุวิทย์ สมบัติ จาริก ไชยรักษ์

“หุ้นส่วนจัดการสุขภาพ” ที่เมืองแพร่

ภายใต้แนวคิด “หุ้นส่วนสุขภาพ” จังหวัดแพร่ได้สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการสุขภาพ ทำให้เกิดการประสานกลุ่มต่างๆ เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการปฏิบัติงานสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในระดับตำบลและจังหวัด โดยอาศัยกระบวนการติดต่อสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์เป็นสำคัญ

การพัฒนาโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมผ่านสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ขบวนการ เริ่มจากการพัฒนากลไกสมาชิกสุขภาพก่อน ทั้งกลไกสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่และกลไกสมาชิกสุขภาพตำบล เพื่อกำหนดกรอบกติกาในการจัดสมาชิกสุขภาพ กลไกสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ / ภาคท้องถิ่น / ภาควิชาการ / ผู้แทนเครือข่าย / สื่อมวลชน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ คณะกรรมการวิชาการ / ดำเนินการประชุม คณะกรรมการประเมินผล คณะกรรมการการสื่อสารทางสังคม

บทบาทและภารกิจ อำนวยการ ติดตามและกำกับ การจัดสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ดำเนินการจัดสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ประสานการกำหนดประเด็นและวาระเชื่อมโยงสู่สมาชิกสุขภาพจังหวัด เพื่อผลักดันเป็นนโยบายระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด พัฒนาศักยภาพกลไกเฉพาะพื้นที่/เฉพาะประเด็น จัดการความรู้และสื่อสารสาธารณะ

ข้อมูลวิชาการจำเป็นที่จะต้องนำไปในเรื่องของการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย การยกร่างข้อเสนอจึงเกิดขึ้นในสมาชิกสุขภาพย่อย ในพื้นที่ ๑๐ ตำบล เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในระดับตำบล และเชื่อมโยงการยกร่างข้อเสนอกับระดับจังหวัด เพื่อเข้าสู่สมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อสร้างพันธสัญญาร่วมกัน

สื่อสารกับสังคม ทีมสื่อสารได้กำหนดรูปแบบและบทบาทในการสื่อสารกับสังคมข้อมูล/องค์ความรู้/ข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็น ในการจัดสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ สื่อบุคคล ได้แก่แกนนำเครือข่าย และนักสื่อสารสุขภาพท้องถิ่น รวมทั้งระดมสื่อทุกแขนง ทั้งสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อวิทยุ มาใช้

สมาชิกสุขภาพจังหวัด หมู่พลสมาชิกสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่จำนวนมากกว่า ๔๐๐ คน เข้าร่วมในสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ณ หอประชุมวิทยาลัยเทคนิคแพร่ ทุกฝ่ายในเวทีได้ให้ความสำคัญกับการ

ทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาสุขภาพคนแพร่ โดยได้ร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาในเชิงนโยบายใน ๔ ประเด็น ที่ส่งผลให้พี่น้องประชาชนจังหวัดแพร่ อยู่อย่างมีความสุข ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว ๒) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ๓) การลดบริโภคนานา และ ๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการสุขภาพ

ผลแห่งความร่วมมือ เวทีสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ปี ๒๕๕๑ ได้ก่อให้เกิดกลไกการทำงานสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่ ที่มาจาก ๓ ภาคส่วน และสามารถผลักดันจนเกิดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพจังหวัดแพร่ ทั้ง ๔ เรื่อง รวมทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ ได้มีการปรับโครงสร้างการทำงานและบูรณาการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพเพื่อให้เกิดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ ประเด็นลดการบริโภคนานาสู่การปฏิบัติในระดับ หน่วยงานภาครัฐ เอกชนจำนวน ๒๐ แห่ง โรงเรียนจำนวน ๕๐ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๖ แห่ง มีการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ประเด็นเด็ก เยาวชนและครอบครัว ของเทศบาล/อบต. เพื่อการพัฒนาาร่วมกัน จำนวน ๑๐ ตำบล มีการจัดทำหลักสูตรสมาชิกสุขภาพเพื่อการพัฒนาแกนนำสุขภาพทุกตำบล โดยความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และมีการขยายผลกองทุนสุขภาพตำบล ครอบคลุมร้อยละ ๘๐

จับมือ “ริสตาร์ท” มาตรา ๑๙๐

ภาพประชาชนเรือนหินที่มาจากหลากหลายกลุ่มทั้ง ผู้ติดเชื้, เกษตรกร, แรงงาน, ผู้บริโภค ฯลฯ คัดค้าน การเจรจาเอฟทีเอ ไทย-สหรัฐฯ รอบที่ ๖ ที่เชียงใหม่ เมื่อ ต้นปี ๒๕๕๙ ยังคงอยู่ในความทรงจำของคนจำนวนมาก เพราะนั่นเป็นเสียงสะท้อนอันทรงพลังของประชาชนที่ ลุกขึ้นมาวิพากษ์นโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบทั้ง โดยตรงและโดยอ้อมต่อชีวิตของพวกเขา

ข้อวิจารณ์ที่มีต่อการเจรจาเอฟทีเอ และการจัดทำหนังสือ สัญญาระหว่างประเทศจำนวนมาก ที่ไม่เคยมีการเปิดเผย ต่อสาธารณะ ไม่มีการศึกษาวิจัยผลดี-ผลเสียของหนังสือ สัญญานั้นๆ ไม่มีแผนการรองรับผลกระทบ และไม่มี แม้แต่การร่วมตัดสินใจของรัฐสภาซึ่งทำหน้าที่ตัวแทน ประชาชน นำมาสู่ **มาตรา ๑๙๐ ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐** ที่มีเจตนารมณ์สำคัญคือ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความรอบคอบในเชิง วิชาการ

อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบัน กฎหมายตามมาตราดังกล่าว ยังไม่สามารถออกมามีผลบังคับใช้ด้วยความเห็นที่แตกต่าง กันบ้างในเชิงเนื้อหา ดังนั้น **สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ (สช.)** จึงได้ร่วมกับกรมเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และแผนงานคุ้มครอง ผู้บริโภคด้านสุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คคส.) จัดเวทีรับฟังความเห็นเรื่อง **กฎหมายว่าด้วยการกำหนด ขึ้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรค ๕** ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคมที่ผ่านมา เพื่อเป็นการ ติดตาม ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนออย่างน้อย ๓ ร่าง คือ (๑) ร่างที่เสนอโดย กระทรวงการต่างประเทศ (๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคประชาธิปัตย์ และ (๓) กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชนหรือฉบับ ภาคประชาชน รวมทั้งพิจารณาประกอบกับความเห็นของ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่ได้ส่งความเห็นกฎหมาย เหล่านี้ไปยังรัฐบาลแล้ว

“เวทีเช่นนี้ ควรเกิดขึ้นมานานแล้ว แต่น่าดีใจที่อย่างน้อย มันก็เกิดขึ้นในวันนี้ ซึ่งคนที่เห็นต่างกันได้มาพูดคุยกันด้วย เหตุและผล” **ผศ.ดร.จันทริจรา เอี่ยมมยุรา** อาจารย์ ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตัวแทน จากคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเอ่ยเป็นประโยคแรกเมื่อนำเสนอ

เพราะสิ่งที่ทุกฝ่ายเห็นร่วมกันคือ มาตรา ๑๙๐ มีหลักการ ที่ดีและสำคัญซึ่งต้องดำรงไว้ แต่อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ

ซึ่งกฎหมายลูกที่ชัดเจนจะแก้ปัญหานี้ได้เพื่อให้ ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพ และรอบคอบมากขึ้น

“ยอมรับว่า ประเด็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคม อย่างกว้างขวาง และผู้พันงบประมาณอย่างมีนัยยะ สำคัญนั้น ดุยากมาก ในร่างของรัฐบาลไม่กำหนดค่านิยาม แต่กำหนดแนวทาง คือ ให้ ครม. เป็นผู้กำหนดตาม คำเสนอแนะของ กต. ซึ่งทาง กต.ได้แย้งไปแล้วว่า ไม่ ยอยากเสนอแนะ ไม่อยากได้อำนาจนี้ แต่เสนอให้หน่วย ราชการมากำหนดหลักเกณฑ์แล้วเอาเข้าสภาพิจารณา”

ผอ.อรรถพล บุราณเศรษฐ ผู้อำนวยการกองสนธิสัญญา พูดจากใจผู้ปฏิบัติงาน

ทางด้าน **คุณจักรชัย โฉมทองดี** ตัวแทนจากกลุ่ม เอฟทีเอ วิวาท (FTA Watch) ได้เล่าให้ฟังถึงขั้นตอนการร่าง กฎหมายภาคประชาชนที่พยายามฟังความคิดเห็นของ หลายฝ่าย

“นอกจากเครือข่ายประชาชน เรารับฟังความเห็นของฝ่าย ธุรกิจ หอการค้า ภาควิชาการ และองค์กรอิสระต่างๆ เราให้ความสำคัญกับมติสมาชิกสุขภาพ และข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สอดคล้องมากกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ สิ่งที่มีห่วงคือ ได้เห็นการทำงานของฝ่าย บริหารและนิติบัญญัติที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ของประชาชนอย่างแท้จริง”

เช่นเดียวกับ **ดร.รัชดา ธนาดิเรก** ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ที่กล่าวว่า “มักมีคำถามว่าทำไมต้องมีร่าง ปชป. แล้วก็ คล้ายกับ FTA Watch มาก เราเห็นว่าร่างรัฐบาลมีปัญหา มีช่องว่าง ถ้าเราไม่เสนอจะไม่มีผู้ติดตามเปรียบเทียบ ร่างนี้ นำให้ความชัดเจนของหนังสือสัญญา เจตนารมณ์ของ กฎหมายให้มีการถ่วงดุลไม่ได้ต้องการให้ฝ่ายนิติบัญญัติยุ่ง ทุกเรื่อง แต่ต้องมีมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ร่างของ ปชป.จะ ระบุชัดถึงวิธีการ”

หลังการนำเสนอ เวทีได้มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจาก ทุกๆ ฝ่ายใน ๔ ประเด็นหลัก คือ

ประเภทของหนังสือสัญญาที่เข้าข่าย มาตรา ๑๙๐, หน่วยงานใดที่ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยข้อมูลและผลกระทบใน การจัดทำหนังสือสัญญา ช่วงเวลาการทำวิจัย (ก่อนเจรจา ก่อนลงนาม หลังการเจรจา), การรับฟังความคิดเห็น - ควรทำเมื่อไรและอย่างไร และผลกระทบที่เกิดจากข้อตกลง ที่ได้ทำไปแล้วก่อน พ.ร.บ. ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ และการ เยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้น

แม้ว่าข้อสรุปความคิดเห็นจะเป็นประเด็นหลักที่เวที ต้องการ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ กระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคีรัฐ นักวิชาการ ภาคประชา- สังคม/ธุรกิจ และภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสื่อมวลชนและผู้สนใจทั่วไป ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ บนฐานความรู้ที่ได้มีการ ศึกษาของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อเสนออย่าง สร้างสรรค์สำหรับการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำเตือนที่ขอให้ทุกฝ่ายให้ความเห็นอย่างสุภาพ ไม่ได้ถูก ใส่ใจจากผู้เข้าร่วม มิใช่ว่า พวกเขาใช้วาจาเสียสติใส่กัน อย่างแสบสันต์ แต่เพราะทุกฝ่ายมุ่งมั่นที่จะหาทางออกร่วมกัน เพื่อร่วมสร้างกฎกติกา และนโยบายสาธารณะที่ดีเพื่อ สร้างสุขภาวะให้แก่สังคม แต่ละคนจึงให้เหตุให้ผลด้วย ท่าทีมิตรไมตรีต่อกัน

ดังข้อสรุป **คุณนิมิตร เทียนอุดม** ผู้อำนวยการมูลนิธิ เข้าถึงเอดส์ในฐานะผู้ดำเนินรายการร่วมกับ **ดร.วิลาวัลย์ มังคละธนะกุล** เลขานุการกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

“เพราะมุ่งมั่นร่วมกัน ฝันให้ไกลจึงไปถึง” ??

เติมหัวใจให้สังคม

>> >> เรื่อง-ภาพ : ชนิษฐา แซ่เอี้ยว

“บ้านคูเมือง”

ป โรงเรียนที่มีความสุขที่สุดในโลก

กิจกรรมที่เด็กทำ

รอยยิ้มของเด็กๆ ที่กระจายเต็มโรงเรียน บ้านคูเมือง (ออ่อนอนุเคราะห์) จังหวัดอุบลราชธานี เป็นเครื่องหมายที่การันตีความสุขของการมาโรงเรียน เพื่อได้เรียนในสิ่งที่ตรงกับใจ โดยมี ผอ.โกวิท บุญเฉลียว เป็นหัวแรงหลักร่วมกับเพื่อน “ครูพันธุ์อึด”

เด็กมีหัวใจ ผู้ใหญ่มีมุมมอง

เมื่อผู้ใหญ่ที่นี้มองเห็นว่าเด็กมีปัญหา มีหนทางเยียวยา ซึ่งตัวสำคัญที่นอกจากความเข้าใจของครู ก็คือ **หลักสูตรการศึกษา** ครูโรงเรียนบ้านคูเมือง ชาวบ้าน

และนักวิชาการในพื้นที่ช่วยกัน “พลิกหลักสูตร” เอาผู้เรียนเป็นตัวตั้งและสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนมารองรับ เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต่างกันของผู้เรียน หลักสูตรที่เกิดขึ้นครั้งนี้ จึงนับเป็นนโยบายสาธารณะอย่างแท้จริง และหากนโยบายสาธารณะจากพื้นที่เล็กๆ แห่งนี้สามารถจุดประกายให้กับผู้กำหนดนโยบายได้ ดัชนีความสุขโดยรวมคงแถมชัดบนใบหน้าเด็กไทยเป็นทวีคูณ

ผอ.โกวิท เล่าให้ฟังว่า เมื่อเข้ามาสอนในปี ๒๕๔๘ พบว่าเด็กชั้นมัธยมมีปัญหาเยอะ โดยมากจะเป็นเรื่องลักษณะนิสัย เช่น ร่วมกันเพื่อนขโมยรถจักรยานยนต์มาแยกชิ้นส่วนส่งขายประเทศลาว เป็นต้น ช่วงนั้นเป็นช่วงที่เหล่าครูอาจารย์ต้องผลักดันไปประกนตัวนักเรียนในชั้นศาล เมื่อเด็กมาเรียนก็จะมีเด็กกลุ่มหนึ่งที่ไม่อยากและไม่ยอมเข้าห้องเรียน ไม้เรียวและมาตการลงโทษไม่ใช่ทางออก แต่ ผอ.โกวิท ใช้การพูดคุยและการรับฟังเข้าไปคลี่คลายปัญหา

“เราปรับฟังเขาให้มากขึ้น ครูไม่ต้องว่าเด็กหน้าเสาธง แต่ให้ตัวแทนเด็กๆ ขึ้นมาพูดเรื่องที่เขาอยากพูด เช่น สิ่งที่เขาอยากเรียนในวันนั้น หรือ กิจกรรมที่เขาอยากให้คุณครูจัดให้ หลังจากนั้นจึงให้ตัวแทนครูขึ้นพูดอบรม หรือชี้แจงวิชาเรียน”

หลักสูตร “ดัดได้”

หลักสูตรที่นี้สอน “ตามอำเภอใจ” เด็กจึงมีใจอยากเรียน แต่ทั้งนี้การประเมินผลก็ต้องอิงเกณฑ์การประเมินจากส่วนกลาง แม้ที่นี้แบ่งเด็กออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ เด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากความสามารถทางวิชาการเป็นหลักเหมือนเช่นโรงเรียนอื่นๆ แต่ครูปรับเปลี่ยนชื่อเรียกห้องเรียนเป็น ห้องจิตเอื้อเพื่อ (เก่ง) ห้องจิตอาสา (ปานกลาง) และห้องจิตสาธารณะ (อ่อน) ตามลำดับ

เพื่อไม่ให้นักเรียนรู้สึกเหลื่อมล้ำ โดยห้องจิตเอื้อเพื่อนั้นด้านวิชาการมากที่สุด ห้องจิตอาสาจะผสมระหว่างวิชาการกับกิจกรรมในอัตราส่วนเท่าๆ กัน ส่วนห้องจิตสาธารณะจะเน้นกิจกรรมและงานช่างเป็นหลัก ส่งผลให้ทางโรงเรียนไม่ต้องจ้างภารโรงมาเสริมสวยโรงเรียน เพราะนักเรียนกลุ่มนี้จะช่วยกันทำทั้งหมด

แม้เด็กๆ ที่นี้ ไม่เคยติดกลุ่มไปแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิก แต่พวกเขาก็เก่งพอที่จะคำนวณจำนวนกระเบื้องมุงหลังคา ลัดส่วนไม้คานที่ใช้รองรับได้อย่างสบาย ทำให้ได้ **บ้านหนังสือ** ที่ใช้เป็นที่พักผ่อนอ่านหนังสือของทั้งนักเรียนและชาวบ้านในหมู่บ้าน นอกจากนี้พวกเขายังช่วยกันสร้างหลังคาเสลดกันร้อนบริเวณลานประชุม ทำความสะอาด และปรับปรุงสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้สวยงามยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ที่นี้ให้เด็กถือจอบจับเสียม ขุดดิน มุงกระเบื้องหลังคา ซึ่งไม่ใช่ภาพที่พ่อแม่ผู้ปกครองซึ่งล้วนแต่ใฝ่ฝันให้ลูกหลานเป็น “เจ้าคนนายคน” อยากรู้เห็น

แต่ในมุมมองของครูแผ่นดินกระเบื้องในมือน้อยๆ เป็นอุปกรณ์การเรียนรู้อุปกรณ์เป็นคนขยัน รู้จังหวะเวลาของการทำหลังคาที่มั่นคง ชิดคำนวณพื้นที่ใช้สอย เข้าใจและเห็นใจเพื่อนมนุษย์ที่ต้องทำงานหนัก และหากเขาพักเหนื่อยจากแรงงานตัวเล็กไยเลยจะไม่ก้าวไม่ถึงเก้าอี้เก้าอี้เก้าอี้...

กระเบื้องไม้ก็แผ่น แต่เป็นที่รวมของหลายศาสตร์ ทั้ง คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ จริยศาสตร์ กระทั่งทักษะชีวิต วิชาที่ไม่มีในหลักสูตร แต่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต

แตกต่างอย่างสร้างสรรค์

“ครูนวล” สุนททิพย์ สิงห์คา เล่าให้ฟังว่า เมื่อเรามองว่าเด็กมีความแตกต่างกัน เรา

จะเห็นพ่อตามมาคือความสุขใน

นอกจากชาวบ้านแทบทุกแห่งแนวทางโรงเรียนนี้และวิธีการและจัดโครงสร้างชั้นที่ครูที่มีควเรียนบางวิไปพร้อมเกื้อหนุนจรรยา

ตัวอย่างนี้สังคมศึกษอันนั้นอำเป็นภาพที่ประจำ นชาวบ้านเขานิทานสอนวิชา หลังรู้ที่จะเข้าไปพ่อแม่ เลชุมชน มาก

สิ่งที่พิมพ์

รากเหง้าช

คุณคิดอย่างไร

เรื่อง ศยามล ไกยูรวงศ์ / ภาพ บำเพ็ญ ไชยรักษ์

ผู้แต่งปก: เดชา บุญนาค

ช่องทางในการสอนเขา แล้วผลที่ตามมาคือเราจะเห็นสีหน้าและแววตาที่มีความสุขในการเรียนของเขาชัดเจน

จากเวลาที่ใช้ในการสอนแล้ว ครูท่าน และนักวิชาการจะมาประชุมกันทุกเย็นเพื่อร่วมกันพัฒนาและหาแนวทางในการเรียนการสอน ก้าวต่อไปของเขาคือ การกระจายแนวคิดวิธีการสอนออกไปยังโรงเรียนที่สนใจได้ โครงการบูรณาการการเรียนการสอนในปีที่ ๑-๓ (ป.๑-๓) เข้าด้วยกัน เพราะมีความเชื่อว่าเด็กในช่วงชั้นนี้ สามารถบางวิชาเรียนร่วมกันได้ น้องจะได้พัฒนาสื่อที่มี ในขณะที่ยังได้ช่วยเหลือกัน โดยที่ไม่ต้องมาสอนในวิชา

ข้างเห็นได้จากเมื่อครูพาไปเรียนวิชาที่ศึกษาที่ตลาด น้องจะถามพี่ว่า "อ้าย พี่จะช่วยเหลืออะไร" พี่ก็จะช่วยตอบน้องภาพที่ครูอาจารย์เห็นและชื่นใจเป็น นอกจากนั้น ที่โรงเรียนแห่งนี้จะชวนกันเข้ามาเป็นครูด้วย เช่น เข้ามาเล่าสอนใจให้ลูกหลานฟังก่อนเข้าเรียน หลังจากนิทานผ่านหู เด็กน้อยก็เรียนเข้าใจความแตกต่าง และการนั่งฟังเล่านิทานและความเป็นมาของมากกว่าคติสอนใจและประวัติศาสตร์

พิมพ์ไว้ในใจพวกเขาคือความภูมิใจในหน้าของตนเอง

ถ้าโลกร้อนขึ้นอีก ๒-๔ องศาเซลเซียส กล่าวกันว่ามนุษย์ทุกคนจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง โดยเฉพาะคนจนและผู้ด้อยโอกาสจะได้รับผลกระทบมากที่สุด และจะไม่มีทางเลือกใดๆ ต่อการดำรงชีวิตอยู่บนโลกใบนี้

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สะสมมาจนถึงวันนี้ เริ่มตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เชื่อว่าการพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ โดยปล่อยให้ไปตามกลไกของตลาดจะทำให้ระบบเศรษฐกิจมันคง

การพัฒนาดังกล่าวกระตุ้นให้มีการใช้พลังงานอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลที่มาจากซากดึกดำบรรพ์ ได้แก่ ถ่านหินและน้ำมัน การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลเหล่านี้ เป็นต้นเหตุสำคัญของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ โดยเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

จากข้อมูลของ สถาบันทรัพยากรโลก (World Resources Institute) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่า ในกรณีของประเทศไทย ภาคพลังงานและอุตสาหกรรม เป็นกิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดคือ ประมาณ ร้อยละ ๗๒.๔๔ ของทั้งหมด

งานศึกษาของ ธนาคารเอเชียเพื่อการพัฒนา (เอทีบี) ยังพบว่า ถ้าอุณหภูมิสูงขึ้นทุกปี ประเทศไทย อินโดนีเซีย และเวียดนามจะเผชิญกับภาวะอากาศที่แห้งแล้งในอีก ๒-๓ ทศวรรษข้างหน้า ผู้คนในภูมิภาคนี้ต้องประสบปัญหาความยากจน แม้ว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจจะก้าวรุดหน้า และมีคนรวยมากขึ้น แต่ประชากร

ทางเลือกการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว

ของ ๔ ประเทศ ที่เป็นคนจน มีรายได้แค่วันละ ๔๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจน จำนวน ๙๓ ล้านคน จะได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนมากขึ้น

สหประชาชาติเพื่อการพัฒนา สิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอ นโยบายเศรษฐกิจสีเขียว (Global Green New Deal) ซึ่ง จะส่งผลให้มีการสร้างงาน ออมเงิน ปกป้องผู้ด้อยโอกาส และลดปัญหาความยากจนได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งลดคาร์บอน และการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางคือ สร้างระบบการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลงทุนการคมนาคมขนส่งอย่างยั่งยืน การใช้พลังงานหมุนเวียน การทำระบบการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การจัดการน้ำอย่างผสมผสาน สร้างระบบภาษีที่ส่งเสริมให้สร้างระบบเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งกำหนดนโยบายการใช้ที่ดินและการวางผังเมืองที่ส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้ต้องมีการประสานงานในระดับระหว่างประเทศ โดยองค์การสหประชาชาติควรสนับสนุนและสร้างกลไกหน้าที่เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย

คณะทำงานโลกเย็นที่เป็นธรรม ได้มีข้อเสนอต่อการเจรจาเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคีสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติ ในการประชุมที่กรุงเทพฯ

เมื่อต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา และจะจัดขึ้นที่กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์กในเดือนธันวาคมปีนี้ ว่าคำตอบของ "การแก้ไขปัญหาโลกร้อนต้องปฏิบัติอย่างเป็นธรรม" มิได้อยู่ที่ การประหยัดพลังงาน ลดการใช้ไฟฟ้า และการหันมาใช้พลังงานหมุนเวียนเท่านั้น แต่ต้องแก้ไขปัญหาที่สาเหตุของต้นตออย่างแท้จริง นั่นคือ โครงสร้างทางอำนาจและผลประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับระบบการเมืองและเศรษฐกิจ อันเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ และสังคมโลก

การแก้ไขปัญหาโลกร้อนไม่สามารถแยกขาดได้จากแผนพัฒนาประเทศ ที่ต้องนำไปสู่สังคมที่มีความเป็นธรรม และยั่งยืน โดยต้องสร้างความสมดุลทั้งในมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ กำหนดแผนการพัฒนาเศรษฐกิจต้องอยู่บนฐานศักยภาพของพื้นที่ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่กำลังร้อนมากขึ้น สังคมไทยจะมีวิสัยทัศน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวมากน้อยเพียงใด ...

คำตอบไม่ได้ขึ้นอยู่กับรัฐบาล

หากแต่พวกเราทุกคนต้องช่วยกัน

กลับจากใจ

ท่านพุทธทาสภิกขุ

"สมัยเมื่ออาตมาเป็นเด็กเล็กๆ โยมแม่เล่าให้ฟังถึงการตายของอาตมา ได้ตายอย่างวัฒนธรรมของพุทธบริษัทตามประเพณีวิธีของพุทธบริษัท อาตมาเป็นคนแก่อายุมากแล้วแต่ไม่ใช่แก่หอม

เมื่อถึงเวลาที่จะตายบอกว่าไม่กินอาหารแล้ว กินแต่น้ำและยา ต่อมาบอกว่า ยาไม่กินแล้ว กินแต่น้ำ พอถึงวันที่ตาย แกนึ่งพุดกับลูกหลาน รวมทั้งโยมแม่ด้วยถึงเรื่องที่จะตาย แล้วก็ไล่ให้คนที่ร้องไห้ออกไป คงเหลืออยู่คนเดียวที่กล้า ที่บังคับตนเองได้ที่ไม่ร้องไห้ พุดตามที่พุด ซึ่งก็หลายนาที่อยู่เหมือนกัน แล้วจึงนอนนิ่งแล้วขอตาย

นี่วิธีการตายตามธรรมเนียมโบราณของพุทธบริษัทที่ดี เขาทำได้แม้กระทั่งว่าจะตายลงในกรวยใจครั้งไหน เป็นการหายใจครั้งสุดท้ายแบบปิดสวิทช์ไฟฟ้า"

หลักสูตรไม่มีเงิน...แค่ครึ่งวัน

ภาพ : <http://www.glenasia.com>

ชื่อหลักสูตร "ลองใช้ชีวิตในเมืองใหญ่โดยไม่มีเงิน และไม่มีมือถือ" ระยะเวลา ๘ ชั่วโมง ระหว่าง ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ในวันเสาร์ต้นเดือน

ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยคนทำงานออฟฟิศ หรือมนุษย์เงินเดือน ๒๐ คน ซึ่งถูกกำหนดเงื่อนไขให้ได้เรียนรู้แบบสบายๆ ดังนี้ ทัวเราจะไม่ออก

ขอทุกคนโปรดงดอาหารเช้าแล้วมาพบกันที่หน้าห้างใหญ่ย่านสยามสแควร์ เงินทอง บัตรเอทีเอ็ม มือถือ ที่พกมาโปรดฝากไว้กับที่อาจารย์ ตอนเย็นจะคืนให้ แต่ทุกคนต้องหาวิธีไปถึงจุดนัดพบ ที่หน้าห้างใหญ่ตรงแยกลาดพร้าวในเวลา ๑๗.๐๐ น. และต้องโทรศัพท์กลับมา รายงานตัวเวลา ๑๕.๐๐ น. ทุกคนปฏิบัติกรด้วยท้องที่หิว ต่างนำพาดตนเองสูจุดนัดหมาย ด้วยประสบการณ์เฉพาะคนที่ยากจะลืมเลือน

แดง เล่าว่าเธอพยายามรวบรวมความกล้าไปขอเงินค่ารถเมล์ แต่ใจไม่กล้าพอเพราะรูปร่างหน้าตาแบบเธอนี้ ใครเขาจะเชื่อว่าไม่มีเงินเลยสักบาท แต่ด้วยความมุ่งมั่น แแดงเดินจากสยาม

ถึงแยกลาดพร้าว โดยไม่มีอาหารและน้ำ ตกถึงท้อง แแดงสรุปวีรกรรมของเธอว่าเป็นเรื่อง "ศักดิ์ศรี" ล้วนๆ เพื่อนจึงแถมด้วยว่า "ไม่ฉลาด" เพราะไม่รู้จักขึ้นรถเมล์ฟรีสำหรับประชาชน

ต้อย แก่ใจทย์แรกทำอะไรจึงหายหิว ต้อยเล็งแม่ค้าหมูบึ่งท่าทางมีเมตตา ต้อยเริ่มบรรยายว่าเธอไม่ได้กินข้าวเช้า กำลังจะเป็นลมแล้ว แม่ค้าสงสารยื่นหมูบึ่งให้สองไม้แถมข้าวเหนียวอีกท่อน ณ นาทีนั้น ต้อยสัญญากับตัวเองว่า ทันทิที่ภารกิจเสร็จ ได้กระเป๋าสตางค์ของตนคืน จะมาหาหมูบึ่งหมดเลย แต่พอถึงตอนเดินไปขอใช้โทรศัพท์มือถือ จากผู้ที่เดินผ่านไปมา สายตาที่มองต้อยหัวจรดเท้าหรือทำที่รูระไม่ไช่ของคนเหล่านี้ ต้อยสรุปว่าน้ำใจแห้งแล้งกว่าแม่ค้าหมูบึ่งยิ่งนัก ต้อยบอกหน้าขอยืมมือถือกว่าสิบราย แต่สุดท้ายมีหญิงวัยกลางคนให้เธอยืมมือถือมาโทรฯ ได้สำเร็จ ต้อยสัญญากับตัวเองคำรบสองว่าต่อจากนี้ไปใครมาขอยืมใช้โทรศัพท์มือถือ เธอจะเต็มใจให้ใช้ โดยไม่เกี่ยงงอนใดๆ เลย นี่คือน้ำใจจากต้อย

เอก พยายามทดสอบน้ำใจผู้คนแต่ไม่มีใครเชื่อว่าชายครบสามสิบสองไม่พิกลพิการจะมีหน้ามาแบมือขอเงิน เอกต้องทนหิว ถึงป้ายแก่ๆ ไปขอเงินจากนักศึกษาสาวที่มองเอกอย่างพิเน็จพิเคราะห์อยู่ครู่หนึ่งแล้วเดินจากไป ราวลิบนาที่ต่อมาเธอยืนดูจากร้านสะดวกซื้อให้เอกโดยไม่พูดสักคำ เอกรับมาเปิดดูมีเครื่องดื่มเย็นๆ สองขวด แซนวิช และธนบัตรหนึ่งร้อยบาทในถุงนั้น เอกเล่าว่าอยากจะทำไปขอขอบคุณนักศึกษาสาวผู้นั้น แต่เธอเดินหาลับไปไปในฝูงชน บุญคุณครั้งนี้เอกจะไม่ลืม เงินร้อยบาทที่ได้มาเป็นเงินที่มีค่ากว่าเงินเดือนหลายหมื่นที่ฝ่ายการการเงิน โอนเข้าบัญชีธนาคารของเอกทุกเดือนซะอีก เอกกำลังคิดว่าตนจะตอบแทนสังคมที่มีผู้มีน้ำใจได้อย่างไร

วิทยา เป็นวิทยากรกระบวนการหลักสูตรนี้ แต่ต้องใช้ชีวิตโดยไม่มีเงินและมือถือเช่นเดียวกับคนอื่น วิทยาล่องวางและเล่น "เกม" นี้ อย่างไม่กดดันตนเอง แต่พยายามเข้าใจปฏิกริยาของคนที่เขาไปขอเงิน และพยายามเชื่อมโยงหาเหตุผลที่ทำให้บางคน "มีน้ำใจ" กว่าคนอื่น วิทยาได้รับความช่วยเหลือจากคน

ที่ใส่ใจรับฟัง หรือจ้องมองดวงตาของวิทยา แต่ผู้คนที่เร่งรีบไม่มีเวลาแม้แต่หยุดฟัง มักขีดหน้าผ่านไปด้วยพร้อมส่งสัญญาณอำมหิต แปลความได้ว่า...ชีวิตใคร ชีวิตมัน อยู่มาอยู่กับข้า...

ผู้เข้าร่วมทั้ง ๒๐ คนมาถึงจุดนัดหมายด้วย "ตัวช่วย" ต่างกัน แต่ทุกคนสรุปตรงกันว่า ต่อไปตนจะทำหน้าที่เป็น "ผู้ให้" อย่างเต็มใจเมื่อมีผู้ร้องขอ เพราะถ้าเราไม่ให้ ไม่ช่วยคนในสังคมแล้ว สังคมที่เราอยู่ร่วมกันก็คงไม่มีการให้ มีแต่ความเป็นตัวใครตัวมัน

หลักสูตรครึ่งวันนี้ได้ชี้ทางว่า เราควรจะใช้ชีวิตส่วนที่เหลืออย่างไร

อานุกาพแห่งเงินตรา

>> นพ.วิชัย โชควิวัฒน์

อำนาจเงินตรานั้นมีมากมายเพียงใดจะรู้กันมาตั้งแต่โบราณกาลแล้วว่ามีทั้งคุณอนันต์และโทษมหันต์ อยู่ที่เรารู้จักใช้อย่างฉลาดและมีสติมากน้อยเพียงใด

ภาษิตและคำพังเพยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมากมาย คงจะในทุกชาติทุกภาษา อย่างจีนซึ่งเป็นผู้อารยธรรมสำคัญของเอเชียตะวันออก ก็มีคำพังเพยว่า "มีเงิน ไข้ไม่แบ่งก็ยังไม่" ตามนิทานพื้นบ้านเรื่องหนึ่ง

เมื่อไม่นานมานี้ ผมมีโอกาสไปทัศนศึกษาที่รัฐจางของสหภาพพม่ากับคณะของสภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย โชคดีได้ไต่ถามสาวที่ความรูดีและเล่าเรื่องเก่ง คือ คุณนุชนารถ ใจป็น เธอท่องคำพังเพยของชาวล้านนา ซึ่งแสดงถึงอานุกาพแห่งเงินตรา ว่าสามารถบันดาลให้เกิดอะไรต่ออะไรได้กับทั้งคน สัตว์และสิ่งของ นำสนใจมากดังนี้

ตักใส่หญ้า หญ้าตาย
(เงินสามารถกำจัดวัชพืชเช่นหญ้าได้)

ตักใส่ปืนสะกาย ก็สะอาด
(เงินสามารถทำให้พื้นซีเมนต์ที่คนเหยียบย่ำ สะอาดได้)

ตักใส่กระดาษ ก็เป็นตัวหนังสือ
(เงินทำให้คนรู้หนังสือ เขียนหนังสือให้เราได้)

ตักใส่(หมี)มือ นิ้วอ้าล่างข้าง
(เงินทำให้คนไม่งอมืองอเท้า แต่ขยันขันแข็งเอางานเอาการ)

ตักใส่จ้าง เป็นจ้งเป็นง่า
(เงินทำให้แม่แต่ข้างก็ตื่นตัว ขู่วางขูษา พร้อมรับคำสั่ง)

ตักใส่น้ำ ข้าวเหลืองเต็มทุ่ง
(เงินทำให้คนขยันขันแข็งทำงานจนข้าวออกรวงเหลืองเต็มทุ่ง)

ตักใส่ตัง (ตัง) ผัดได้ผัดดี
(เงินทำให้คนผัดกระดังอย่างกระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวา)

ตักใส่ปลี ปลีกลายเป็นกล้วย
(เงินทำให้หวัปลีองกวมเป็นเครือกล้วย)

อานุกาพแห่งเงินตรานี้ ปรากฏแม้ในวรรณคดี เช่น เรื่องพระลอ ซึ่งเป็นงานวรรณกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น กล่าวคือในรัชสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ซึ่งครองราชสมบัติระหว่างปี พ.ศ. ๒๐๓๔-๒๐๗๒ เนื้อเรื่องตอนที่พระลอข้ามแม่น้ำกาหลงไปแล้ว เข้าสู่เขตแดนของพระเพื่อนพระแพง ซึ่งเป็นดินแดนที่สองเมืองเป็นคู่อริกัน และเป็นดินแดนที่พระลอไม่เคยเดินทางเข้าไป จึงจำเป็นต้องหาคนนำทางพาที่เลี้ยงคือนายแก้ว นายขวัญ เบิกทางไปก่อน พระลอจึง "เรียกชาวด่านรับองสู่นาสองพี่เลี้ยง เพียงทฤทัยไปดู ที่ควรจะหยุดยั้ง ที่จะกั้งจะปิด ให้จงชิตจงขอบ ที่จะลอบจะเล็ด จงเป็นเขบ็จเป็นกล ที่สลดมาร์คจงถ่อง ท่องทางคดจงชื่อ ท่องทั้งชื่อตำบล ที่จะชุมพลข่างม้า ดูทั้งหน้าทั้งหลัง ระวังทั้งใกล้ไกล ตาไปใจสองแล้ สองพี่พิศวงแท้ ถักวนเขบ็จการฯ"

นายด่านก็ทำหน้าที่อย่างดี พาพี่เลี้ยงทั้งสองเดินทางผูกมิตร "เป็นที่เป็นที่น้อง" กับชาวบ้านไปตลอดทาง โดย "รับสารภษัตรียสั่งแล้ว ไหว้บาททงกขแก้ว

จึงฝ้ายลีลาฯ
มิลาคำสั่งท้าว ดูที่ทางทุกด้าว
ถักวนใจจ่าฯ
นำส่อนนายสู่อสู่อ่อง ทำเป็นที่เป็นที่น้อง
ด้วยหมู่บ้านเทียมทางฯ"

เครื่องมือสำคัญที่นายด่านใช้ในการดึงชาวบ้านมาเป็นพี่น้องคือ เงิน นั่นเอง โดย "เอาสินสางสอดจ้าง แข็งดั่งเหล็กเงินจ้าง อ่อนได้โดยใจฯ"

คำว่าสางนั้น พระวรวงษ์พิสิฐ เอตทัคคะทางภาษาไทยอธิบายว่า คือ เครื่องดักจะเข้ โดยใช้เหยื่อล่อจะเข้ คำนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานยังไม่ได้เก็บไว้

สมัยก่อน อานุกาพเงินตรายังไม่มีอิทธิพลมากมายเท่าสมัยนี้ คนที่ "แข็งดั่งเหล็ก" เงินก็ยังไม่จางจน "อ่อนได้โดยใจ"

ผู้ที่ทำงานด้านสุขภาพและสุขภาพจะ ต้องศึกษา ทำความเข้าใจ และตระหนักถึงความเป็นจริงในโลก และในสังคมไทยในเรื่องนี้ให้ดี

แปร “สมัชชา” สู่วะที่แสวงมิตร เปลียนวิกฤติเป็นสิทธิชุมชนที่ อ่าวท่าศลา

และเฝ้าระวังการทําประมงที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศลามากได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรในพื้นที่จากปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายมาโดยตลอด

สถานการณ์เช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะที่อ่าวท่าศลา แต่พบได้ทั่วไปทั้งในชายฝั่งของไทยและสากล ทว่า ความแตกต่างที่ทำให้ต้องสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นที่นี้ก็คือ ความเป็นไปหลังภัยคุกคามครั้งนี้...

นับหนึ่งด้วยสติ

ณ บ้านสระบัว จุดเล็กๆ จุดหนึ่งบนพื้นที่หลายสิบกิโลเมตรของอ่าวท่าศลา เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ก่อหวอดการต่อสู้อย่างสันติด้วยสติและปัญญา

ที่นี้ชาวประมงพื้นบ้านหันหน้าเข้ามารวมตัวกันคิดหาทางออกร่วมกับภาคีภายนอก คือ “สมาคมตำบลเมือง” ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาร่วมกับชุมชนพื้นที่ภาคใต้มานานร่วมสิบปี และให้ความสำคัญต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายนักวิชาการเข้ามาเสริมพลังกับชุมชน

ยุทธศาสตร์สำคัญในการทำงานครั้งนี้คือไม่มองเพียงการแก้ไขภัยคุกคามเฉพาะหน้า แต่คิดหาหนทางคู่ขนานเพื่ออนุรักษ์ความสมบูรณ์ของอ่าวท่าศลาที่สามารถทำไปพร้อมกันในสถานการณ์ปกติ เช่น การปลูกป่าชายเลน การสร้างบ้านสัตว์น้ำ การทำปะการังเทียม ธนาคารปูม้า การใช้ “ระเบิดชีวภาพ” ปรับปรุงสภาพพื้นดินชายเลน ฯลฯ โดยมีการรวมตัวอย่างเข้มแข็งเป็นกลุ่มอนุรักษ์ประมงพื้นบ้าน บ้านสระบัว และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเครือข่าย

องค์กรชุมชนที่โอบล้อมอ่าวท่าศลาให้สานพลังโดยมีเป้าหมายใหญ่ร่วมกันในการพิทักษ์อ่าวแห่งนี้ให้เป็นฐานทรัพยากรของผู้คนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนสืบไป

ปฏิรูปอ่าวท่าศลา ด้วย “สมัชชาสุขภาพ”

ขณะที่ชุมชนบริเวณอ่าวท่าศลาก้าวเดินจากจุดเริ่มต้นของการแก้ปัญหาด้วยปัญญาและความร่วมมือจากภายใน หนุนส่งด้วยการสนับสนุนแบบเคียงบ่าเคียงไหล่จากองค์กรพัฒนาในท้องถิ่น การเกิดกระบวนการ “สมัชชาสุขภาพจังหวัดนครศรีธรรมราช” ซึ่งกลุ่มตำบลเมืองร่วมเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงอยู่ด้วย ทำให้ปัญหาของอ่าวท่าศลาถูกเชื่อมต่อเข้าสู่ภาพใหญ่ของประเด็นการจัดการทรัพยากรโดยชายฝั่งชุมชน ซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็นที่สมัชชาสุขภาพของจังหวัดแห่งนี้ถือเป็นประเด็นสำคัญ

ในเวทีสมัชชาสุขภาพฯ เครือข่ายองค์กรชุมชนที่ทำงานอนุรักษ์อ่าวท่าศลาได้พบปะแลกเปลี่ยนกับนักวิชาการ และผู้กำหนดนโยบายท้องถิ่น จนเกิดจุด “คลิก” สู่วิศัยพัฒนาการของการแก้ปัญหาจนถึงระดับนโยบายในที่สุด

พันธมิตรใหม่ที่เข้ามาหนุนเสริมการทำงานของเครือข่ายอนุรักษ์ฯ ก็คือ กลุ่มนักวิชาการที่นำโดย ผศ.สุธีระ ทองขาว และคณะนักวิชาการหลากหลาย จาก ม.วลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่เข้ามาทำงานร่วมกับชุมชนอย่างใกล้ชิดในการทดสอบ พิสูจน์ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาและแนวคิดของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่ง ทั้งเรื่องของ การปลูกป่า

ชายเลน การสร้างบ้านสัตว์น้ำ การทำปะการังเทียม การใช้ “ระเบิดชีวภาพ” ปรับปรุงสภาพพื้นดินชายเลน ฯลฯ

สู่การเปลี่ยนวิกฤติ เป็นสิทธิชุมชน

จากข้อเสนอเชิงนโยบายที่ผ่านการรับรองในสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครศรีธรรมราชปี ๒๕๕๑ ในปี ๒๕๕๒ คณะทำงานสมัชชาสุขภาพประเด็นการจัดการทรัพยากรชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อติดตามผลักดันข้อเสนออย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลสำเร็จที่ผ่านมา คือ การทำ “บ้านปลา” ทั้งบ้านชั่วคราวและบ้านถาวร และการใช้ระเบิดชีวภาพเพื่อปรับปรุงสภาพหน้าดิน

ที่สำคัญคือการผลักดันให้มีการออกข้อบัญญัติ อบต.ท่าศลา ว่าด้วย การอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายประมงพื้นบ้านท่าศลา คณะทำงานสมัชชาสุขภาพ และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศลา โดย นาย อบต.ท่าศลาได้แต่งตั้งคณะทำงานจากหลายภาคส่วนเพื่อยกร่างข้อบัญญัติ และมีเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อปรับปรุงร่างข้อเสนออย่างต่อเนื่องถึง ๘ เวที (เวทีระดับตำบล ๖ เวที เวทีระดับจังหวัด ๒ เวที) และมีเวทีประชาพิจารณ์ข้อบัญญัติ ๑ เวที ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในการประชุมสภาสมัยวิสามัญ ของ อบต.ท่าศลา ซึ่งข้อบัญญัติดังกล่าวผ่านการรับรองเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนน ๒๙ เสียงจากสมาชิกสภา อบต. ๓๐ คน

เมื่อองค์ประกอบแห่ง “สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา” เคลื่อนมาบรรจบและมีการแลกเปลี่ยน

เปลี่ยนข้อมูลและทัศนะกันอย่างต่อเนื่อง ได้นำไปสู่ผลลัพธ์อันน่าภาคภูมิใจอย่างยิ่งในวันนี้

วันที่ ๓๐ กันยายน ที่ผ่านมา องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าศลา ได้เห็นขอบต่อการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศลา เรื่องการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งถือได้ว่าเป็น “ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งแห่งแรกของประเทศไทย”

นี่คือดอกผลที่ไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดคาดคิดไว้ก่อนในขั้นเริ่มแรกลงมือแก้ปัญหา แต่ก่อรูปขึ้นด้วยองค์ประกอบแห่งการทำงานร่วมกันเป็น “ภาคี” โดยนำความตั้งใจและปัญญาหลอมรวมเข้าด้วยกัน โดยยึดเอาสุขภาพะของท้องถิ่นเป็นเป้าหมายสูงสุด

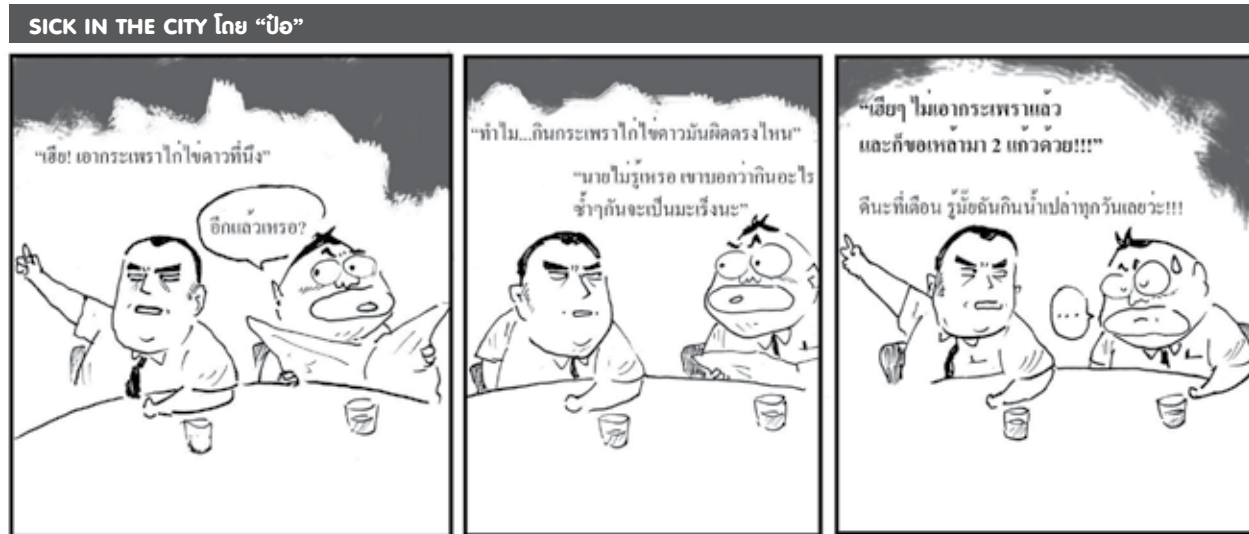
เจาะหัวใจข้อบัญญัติ ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งฉบับแรกของไทย

อภิรักษ์ ชาวสิทธิ์

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศลาได้ชี้แจง ถึงหลักการและเหตุผลในการจัดทำข้อบัญญัติครั้งนี้ ว่า

“พื้นที่ชายหาดและชายฝั่ง ถือเป็นพื้นที่สาธารณะ และเป็นพื้นที่ประกอบอาชีพของชาวประมง ตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อบังคับใช้ในพื้นที่โดยจัดทำแผนที่แนบท้ายประกาศ และต้องไม่ขัดกับกฎหมายหลัก ทั้งนี้เป็นไปตามกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นเพื่อวางกลไกเฝ้าระวังชายฝั่ง การประกาศกติกา ข้อตกลงร่วม ข้อบัญญัติท้องถิ่น และการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งร่วมกัน เพื่อเป็นการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลฉบับนี้ขึ้นใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนที่แนบท้ายประกาศ”

สานสืบทิศ

อุ๊ ก๊ก ทำอิฐ

* พี่น้องภาคีเครือข่ายสมาชิกรวมกันมาจาก ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้ปรึกษาหารือกันเพื่อหาแนวทางการต่อยอดประเด็นร่วมจากแต่ละจังหวัดให้เป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ โดยใช้กระบวนการสมาชิกสุขภาพที่มีบริบทร่วมทางวัฒนธรรมเป็นฐาน ระหว่าง ๑๘-๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เชียงใหม่ ได้ข้อสรุปที่จะทำงานร่วมกันใกล้ชิดมากขึ้นอย่างเป็นระบบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในพื้นที่ตลอดปี ๒๕๕๓...งานนี้มีทั้งขาเก่าขาใหม่ คับคั่งคึกคัก

* ได้มีโอกาสเข้าไปเยี่ยมชมเว็บไซต์ www.medtechtoday.org พบข้อเขียนของ **คุณอรพรรณ สุภานันท์** จั่วหัวไว้ว่าสภาพเทคนิคการแพทย์ประกาศเชิญชวน ให้ชาวเทคนิคการแพทย์ช่วยกันเขียนเล่าเรื่อง ความสำเร็จที่สอดคล้อง

ประเด็นสาธารณะ ๑๔ ประเด็น ตามที่สมาชิกรวมกันในการประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๕๑ มีมติไว้ ซึ่งเป็นประเด็นเดียวหรือหลายประเด็นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นกับประสบการณ์ของแต่ละคนหรือหน่วยงานที่เป็นผู้เล่าเรื่อง อ่านแล้วหายเหนื่อย มีความหวังว่ามติจากสมาชิกรวมกันที่ผ่านการเคี้ยวกรามาตลอดปี จะส่งผลดีต่อพี่น้องประชาชนคนไทย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำเครื่องมือนี้ไปใช้ประโยชน์ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง... ยิ้มได้แล้วเรา ต้องขอขอบพระคุณ อ.สมชาย วิริยะยุทธกร นายสภาฯ กรรมการสุขภาพแห่งชาติด้วยครับ

* เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่ง**คุณอรพรรณ ชุมทรัพย์** ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ได้อ้างอิงมติที่ประชุมสมาชิกรวมกันที่ห้องประชุมสภาการพยาบาล เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการสมาชิกสุขภาพ **พีศิริชัย สาคร์รัตนกุล** แห่งเอ็กซีเอ็มแวงค์ในฐานะรองประธานจัด

สิ่งแวดล้อม... ประชาชนคนรากหญ้าก็ให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง อบต. อีกมากทีเดียว

* สมาชิกสุขภาพเชียงรายเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ ได้ผ่านไปด้วยความสุขเป็นการประชุมที่เป็นระบบแต่สนุกสนาน มี**แม่จันทา ศาลาโหล่ม** มาขอซบกลุ่มพร้อมเล่าเกร็ดวัฒนธรรมล้านนาแก่ที่ประชุม ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จอันน่าชื่นชมนี้ นอกจากจะเป็นทีมงานเลขานุการที่เข้มแข็งแล้ว ยังมีน้องๆ ลูกๆ หลานๆ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย วิทยาลัยเชียงราย ซึ่งเป็นภาควิชาการมาร่วมจัดงานและยังได้เรียนรู้จากของจริงอีกด้วย...อีกหน่อยเชียงรายจะมีแกนนำสมาชิกสุขภาพเป็นคนรุ่นใหม่ **พ่อเลื่อน ธนะแพทย์** จะได้สุขภาพสบายใจซะที

* ที่เมืองนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมจังหวัดนครศรีธรรมราช" นำโดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัด **นายภาณุ อุทัยรัตน์** และมีภาคีจากภาคส่วนต่างๆ กว่า ๒๐ องค์กร ในขณะเดียวกัน ได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อร่วมกันสร้างสุขภาพะคนนครขึ้น ดังที่เห็นตัวอย่างที่ตำบลท่าศาลา ในการแก้ปัญหาทรัพยากรชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นวาระหนึ่งของจังหวัดที่ได้มีการขับเคลื่อนมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะออกข้อบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน อันเป็นข้อบัญญัติทางทะเลฉบับแรกของประเทศไทย

* สข. ได้มีโอกาสรู้จักและเรียนรู้กลุ่มเครือข่าย (constituencies) ทางธุรกิจดีขึ้นมากก็เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ นี้เอง โดยได้มีการเชิญผู้แทนองค์กร/กลุ่ม/สมาคม/ชมรมทางธุรกิจมาร่วมปรึกษาหารือกันที่ห้องประชุมสภาการพยาบาล เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการสมาชิกสุขภาพ **พีศิริชัย สาคร์รัตนกุล** แห่งเอ็กซีเอ็มแวงค์ในฐานะรองประธานจัด

สมาชิกรวมกันทางชาติ และ**พีศิริณา ปาโร** ภาควิชาการกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ช่วยเป็นแกนประสานงานให้การหารือเป็นไปอย่างออกรส จนในที่สุด ก็ได้รู้จักเครือข่ายทางธุรกิจอีกมากมายและสามารถจัดกลุ่มเครือข่ายครอบคลุมองค์กรทางธุรกิจได้มากที่สุดเท่าที่ได้เคยพยายามทำมา.....สมาชิกรวมกันทางชาติปีนี้ พลังทางธุรกิจจะมาร่วมขับเคลื่อนสังคมสุขภาพะให้เห็นหน้าเห็นหลังกันแน่นอน

* อาจจะผ่านมาเป็นเดือนแล้ว แต่ก็ยังประทับใจ ในการหารือเตรียมการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมโดยสมาชิกรวมกันทางชาติจังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ณ มหาวิทยาลัยเทพสตรี อ.อ.หลัก

เตชะวันหมาก ได้ทำหน้าที่ประธาน ทำให้ได้ประเด็นและแนวทางการพัฒนาต่อไป ซึ่งเป็นความคืบหน้าไปอีกขั้นหนึ่งสำหรับภาคีเครือข่ายจังหวัดลพบุรี งานนี้มี **พระครูใบฎีกาทรงพล ชยนนโท วัดศรีรัตนาราม อ.ศิริเพ็ญมากบุญ** อดีตอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี **คุณน้ำค้าง คำนิง คุณมณูญ จันทนา** จาก สสจ. **คุณสมควร สุขตา** จากสิ่งแวดล้อม **คุณจุฑาพร พันธุ์วัฒนา** จากศูนย์การbinทหารบก **คุณประกอบ ละม่อม** จาก อบต. ขอนสมบุญ **คุณนิมิตร เทียมมงคล** จากศูนย์เรียนรู้องกาม ส่วน**คุณอุเทน เรืองรุ่ง** และ**คุณพรธิดา เวียงสงค์** เป็นผู้ประสานงาน เห็นรายชื่อแล้ว ทำให้เห็นภาพเริ่มต้นของการ "สานพลัง" อย่างชัดเจน ซึ่งคาดว่าจะขยายวงกว้างขวางมากขึ้น.....ประเด็นของลพบุรีก็จะถูกยกระดับเป็นนโยบายสาธารณะที่ได้รับการยอมรับไม่ยากอย่างแน่นอน

คุยกับเสยา

>> นพ. อ่ำพล จินดาวัดนะ
เลขาธิการ'สุขภาพแห่งชาติ'

“ทำงานกับสภา”

ในช่วงเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ผมต้องไปทำงานกับฝ่ายนิติบัญญัติ ๒ เรื่อง

หนึ่ง คือ เรื่องการขอแก้ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ มาตรา ๒๖ เพื่อให้ สข. สามารถมีทรัพย์สินประมาณเองได้

อีกเรื่องหนึ่ง คือ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพฯ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว ต้องเสนอให้สภาผู้แทนฯ และวุฒิสภารับทราบ

สองงานนี้จึงทำให้ผมได้มีโอกาสอีกครั้งหนึ่งในการไปทำงานกับ สส. และ สว. ทำให้ได้รับฟังคำอภิปราย คำถาม และคำชี้แนะจาก สส. หลายเรื่อง ทำให้ผมรู้สึกดีใจและมีความสุข ที่ได้เห็น สส. ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน มีทัศนคติและมุมมองที่ดีต่อการทำงานตาม พ.ร.บ.สุขภาพฯ อย่างชัดเจน และเห็นว่าการทำงานตาม พ.ร.บ. นี้มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

ทุกท่านต่างสนับสนุนและให้กำลังใจ แต่ก็ฝากว่าที่ผ่านมามีงานที่ยังทำงานได้ไม่กว้างมากนัก และประชาสัมพันธ์น้อย คนจึงไม่ค่อยรู้จัก สข.

ท่าน **สส.สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ** บอกว่า สข. ได้งบประมาณน้อยเกินไป (ปีละ ๑๓๐-๑๔๐ ล้านบาท) เมื่อเทียบกับภารกิจที่ต้องทำ จึงควรที่สำนักงบประมาณน่าจะเพิ่มงบประมาณให้อีก ท่านบอกว่า “ที่แรกได้ยื่นและเข้าใจว่าได้ปีละ ๔๐๐ ล้าน ก็รู้สึกว่ น้อยมากแล้ว ที่ไหนได้แค่ ๑๓๐ ล้านเองซึ่งถือว่าน้อยเหลือเกิน”

ท่าน **สส.ชินวรณ์ บุญยเกียรติ** ประธานวิปรัฐบาล ช่วยเหลือเร่งผลักดันการแก้ พ.ร.บ.สุขภาพฯ ให้เต็มที่ โดยดูว่าท่านช่วยประสานผลักดันให้ทุกขั้นตอนอย่างเต็มที่ จนถึงบรรจวาระพิจารณาของสภาฯและพิจารณาเสร็จโดยเร็ว มีท่าน **สส.สุชาติ ตามไท** และท่าน **สส.รัชฎาภรณ์ แก้วสนิท** ช่วยผลักดันให้ตลอดเวลา ส่วนในวิปฝ่ายค้าน ส่วนใหญ่เห็นด้วย มี สส. เพียง ๒ ท่านที่ค้านแบบไม่พยายามรับฟังเหตุผล แต่ก็ได้ **คุณหมอชลงาน ศรีแก้ว** สส.น่าน แพนพันธุ์แท้ พ.ร.บ.สุขภาพฯ ที่ร่วมกันผลักดัน พ.ร.บ.สุขภาพฯ มาเกือบ ๑๐ ปีแล้ว ช่วยฝ่าทางตันให้ และในการพิจารณาวาระ ๑ ก็ยังได้ช่วยเปิดเกมอธิบายการแก้

พ.ร.บ.สุขภาพฯ มาตรา ๒๖ ให้ทุกคนเข้าใจได้ดีกว่าที่ผมซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องอธิบายเองเสียอีก

งานนี้ รมช.สาธารณสุข **ท่านมานิต นพอมรบดี** สส.ราชบุรี ช่วยทำหน้าที่เสนอร่างแก้ไข กม.แทนท่านนายกรัฐมนตรี ตามที่ **ท่านวิทยา แก้วภราดัย** รมว.สาธารณสุข มอบหมาย แล้วท่านยังตามไปเป็นประธานคณะกรรมการการดูแลการพิจารณาร่าง กม.เสร็จเรียบร้อยในการประชุมเพียง ๒ ครั้งเท่านั้น

ในการอภิปรายวาระ ๑ มี **ท่านเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม** สส.อุดรธานี อภิปรายว่า พ.ร.บ. สุขภาพฯ มีความสำคัญมาก เกิดขึ้นมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง และงานตาม พ.ร.บ. นี้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อการทำงานเชิงนโยบายที่จะนำไปสู่การสร้างสุขภาพที่ดีมาก

ท่านอดีต รมช.สาธารณสุข **ท่านวิชาญ มินชัยนันท์** ก็อภิปรายสนับสนุนชี้ให้เห็นความสำคัญของ พ.ร.บ. สุขภาพฯ และธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพฯ โดยท่านบอกว่า ในอนาคต ศสข. และ สข. จะต้องมืบทบาทที่ขึ้นในเชิงนโยบายการพัฒนาสุขภาพของชาติ ไม่ใช่บทบาทของกระทรวงสาธารณสุขแบบเดิมแล้ว เพราะเรื่องสุขภาพเกี่ยวไปทุกกระทรวงรวมไปถึงองค์กรอื่น ๆ อีกมากด้วย

อีกท่านหนึ่งคือ **ท่านผ่องศรี ธาราภูมิ** สส.ลพบุรี แคนนำเครือข่ายขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพกันมานาน ท่านช่วยอภิปรายชี้ให้เพื่อ สส.เข้าใจ พ.ร.บ.สุขภาพฯ และธรรมนูญฯ ในหลายแง่มุม และท่านยังช่วยรับเป็นเลขานุการคณะกรรมการฯ พิจารณาการแก้กฎหมายมาตรา ๒๖ จนเสร็จเรียบร้อย

ท่านวัชร เพ็ชรทอง สส.กทม. เขตหนองจอกเข้าใจว่าเขต ๑๑ หนองแขม ที่พูดถึงโรงขยะ ท่านเชียร์ธรรมนูญสุขภาพเต็มที่ โดยบอกว่าน่าจะต้องพิมพ์แจกประชาชนทั่วประเทศ เพราะประชาชนควรทราบ จะได้ช่วยกันทำตามธรรมนูญให้สำเร็จ และช่วยกันติดตามผลด้วย

คุณหมอสุกิจ อัลโลปกรณ์ สส.ตรัง ขอให้ สข. นำข้อมูลการทำงานไปให้คณะกรรมาธิการดู เมื่อท่านเห็นผลการทำงาน ท่านก็ให้กำลังใจ และบอกว่าเพิ่งไปร่วมสมัชชาสุขภาพที่จังหวัด

ตรังมาหมาดๆ เป็นเรื่องที่ดีที่เห็นคนหลายหลายภาคส่วนมาร่วมขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ท่านให้กำลังใจให้ทำให้กว้างขวางต่อไป โดยให้ข้อเสนอแนะว่าควรให้ประชาชนคนเล็กคนน้อยได้เข้าไปมีส่วนร่วมให้มากขึ้นก็จะดี

คุณหมอวรงค์ เดชกิจวิกรม สส.พิษณุโลก **ท่านรังสิมา รอดรัศมี** สส.สมุทรสงคราม ก็ช่วยอภิปรายสนับสนุนและเข้าไปช่วยดูแลในชั้นการพิจารณาของกรรมาธิการจนสำเร็จเรียบร้อย

คุณหมอบัญญัติ เจตนจันทร์ สส.ระยอง ท่านสนใจการทำงานเอช ไอ อี. และงานอื่นๆ ของ สข. และบอกว่าพร้อมจะร่วมสนับสนุนงานของ สข. เต็มที่

นอกจากนี้ก็ยัง มี สส.อีกหลายท่านสนใจ ให้กำลังใจ และให้คำชี้แนะที่มีค่าต่อการทำงานต่อไปเป็นอย่างมาก ผมไม่อาจนำมากล่าวถึงได้หมด

น่าเสียดายก็ตรงที่ว่า ตอนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพฯ เข้าวุฒิสภาเมื่อเข้าวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อแจ้งให้ สว.ทราบ นั้น เดิมมี สว. แจ้งให้เราทราบว่าจะมี สว.หลายท่านอภิปรายซักถามและให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้ สข. นำไปทำงานต่อไป แต่เผอิญมีการเลื่อนวาระขึ้นมาเร็วขึ้น ท่าน สว.เหล่านั้นคงเข้าห้องประชุมมาอภิปรายไม่ทัน ธรรมนูญฯ ของพวกเราจึงผ่านการรับทราบโดยไม่มี สว.ท่านใดอภิปรายเลย

ถ้าจะรอฟังท่านอภิปรายก็ต้องรออีก ๕ ปี ตอนที่เราปรับปรุงเป็นธรรมนูญฯ ฉบับที่ ๒ โน้นแหละครับ

ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีโอกาสได้ยินคำอภิปรายของเพื่อนเก่าของเรา เช่น **ท่านสมชาย แสวงการ** **ท่านคำคุณ สิทธิสมาน** เป็นอาทิ รวมทั้งท่าน สว.ที่อยู่ในกรรมาธิการสาธารณสุขด้วย (พ.ร.บ. นี้มีรากเหง้ามาจากงานของกรรมาธิการสาธารณสุข วุฒิสภา เมื่อ ๑๐ ปีก่อน)

และก็ไม่รู้ว่า **ท่านดวง อันตะไชย** สว. สรรหา เพื่อนเก่าของเรา ที่ร่วมกันขับเคลื่อนการทำพ.ร.บ.สุขภาพกันมาตั้งแต่ต้น จะอภิปรายอะไรให้พวกเราได้ยินกันบ้าง

พวกเราคิดถึงท่านครับ 🙏

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ชั้น ๒ อาคาร ๘๘/๓๗ ติวานนท์ ๑๔ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

ชำระค่าส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ ๑๖๘/๒๕๔๓
ปณ.นนทบุรี

“ทำให้ตอบ” มาพบผู้อ่านตามนัด แม้ต้องฝ่าพายุฝน กระหน่ำก็ถูกก็ตาม คำถามที่รอให้ตอบฉบับนี้ ก็คือ **ข้อบัญญัติที่ออกโดย อบต. ท่าศาลา เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ที่ผ่านมา เป็นข้อบัญญัติที่ประกาศสิทธิชุมชนในเรื่องใดเป็นครั้งแรกของประเทศไทยรู้คำตอบ** อัยการฯ ส่งมาที่ synergymag@nationalhealth.or.th หรือทางไปรษณีย์มาที่ สข. ตามที่อยู่ในกรอบด้านล่างนี้ และวงเล็บมุมของ “นสพ. สานพลัง” ตัวนจี้ ภายใน ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๒ มาก่อนได้ ก่อน... หนังสือน่ารักแสนประทับใจจากโครงการ “เมืองไทยหัวใจมนุษย์” ส่งตรงถึงมือ ๒๐ ท่าน เช่นเคยจ้า...

จดหมายข่าว “สานพลังปฏิรูประบบสุขภาพ” รายเดือน เจ้าของ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สข.) ที่ปรึกษา ดร.กาญจนา กาญจนสินีทธิ์ นพ.อ่ำพล จินดาวัดนะ ผศ.โชติวัฒน์ ปุณเณยวัฒน์ บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา ปิติพร จันทร์ทัต ณ อยุรยา บรรณาธิการอำนวยการ พลินี เสริมสินสิริ กองบรรณาธิการ นพ.อุกฤษฏ์ มิลินทางกูร นพ.ชาติเร จริญศิริ อรรถพรณ ศรีสุขวัฒน์ วิสุทธิ์ บุญญะโสภิต นิรัช อัครวิธากุล สุนีย์ สุขสว่าง ทิพิชา โปษยานนท์ ณนุด มธุรพจน์ สมพร เพ็งคำ นาดยา แทนนิล จาริก ไชยรักษ์ ธนินทร์ สุคนธนิกร เขมวดี ขนานแก้ว ขนิษฐา แซ่เอียว **รูปเล่ม** วัฒนสินธุ์ สุวรรตยานนท์ **ที่ติดต่อ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ชั้น ๒ อาคาร ๘๘/๓๗ ติวานนท์ ๑๔ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐** โทรศัพท์ ๐๒-๕๙๐-๒๓๐๔ แฟกซ์ ๐๒-๕๙๐-๒๓๑๑ อีเมล nationalhealth@nationalhealth.or.th